

EAA – ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Preliminär utveckling för 2007-2008

Economic Accounts for Agriculture – second estimates for 2008

I korta drag

Produktionsvärdet i jordbruket beräknas öka 2008. Värdet av produktionen av jordbruksvaror i löpande priser beräknas öka med 2 % år 2008 jämfört med år 2007. Vegetabilieproduktionen beräknas minska med 8 % medan animalieproduktionen beräknas öka med 14 %.

Den totala spannmålsskörden ökar preliminärt med 4 % år 2008 jämfört med 2007 års skörd. Det är 5 % mer än genomsnittet för de fem senaste åren. Den odlade spannmålsarealen ökade med 10 % jämfört med föregående år. Höga priser på spannmål under skördeåret 2007 ökade lantbrukarnas intresse för odling. Spannmålspriserna beräknas preliminärt minska med 34 % under skördeåret 2008 jämfört med 2007.

Skörden av raps och rybs beräknas öka med 17 % jämfört med föregående år. Det är en ökning med 30 % jämfört med snittet för de senaste fem åren. Ökningen beror framför allt av att odlingen av höstraps ökat. Det har även varit förhållandevis hög skörd per hektar för höstraps. Priset på oljevaxter beräknas preliminärt öka med 3 %.

De genomsnittliga priserna för svin och nöt har preliminärt ökat med ca 13 % under 2008. Priserna för fjäderfä har preliminärt ökat med 31 % 2008 jämfört med år 2007.

Slakten av nötkreatur beräknas minska något under år 2008, medan slakten av svin beräknas öka något. Slakten av fjäderfä ökar preliminärt något år 2008 jämfört med år 2007.

Invägningen av mjölk minskade preliminärt något år 2008 samtidigt som priset på mjölk beräknas öka något under år 2008.

Daniel Persson, 036 - 15 50 39
statistik@sjv.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1404-5834 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 6 februari 2009.
URN:NBN:SE:SCB-2009-JO45SM0901_pdf
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Mats Wadman, SCB.

Prognos för inkomstutvecklingen 2007-2008

Värdet av jordbrukssektorns produktion av varor och tjänster till baspriser ökar preliminärt med 2,6 % mellan 2007 och 2008. Vegetabilieproduktionen minskar något medan animalieproduktionen ökar. För vegetabilier minskar spannmål kraftigt. Även industrigrödor samt köks- och plantskoleväxter minskar. Övriga produktionsgrenar inom vegetabilier ökar eller är på samma nivå som under 2007. Inom animalieproduktionen är hästar, andra djur samt andra djurprodukter oförändrade. Får och getter minskar något, medan övriga produktionsgrenar inom animalieproduktionen ökar, mellan 2 – 22 %.

Jordbrukssektorns faktorinkomst beräknas minska med 4,8 % år 2008 jämfört med år 2007. Faktorinkomsten beräknas som summan av produktionsvärdet och direktersättningar minus kostnader för insatsförbrukning och kapitalförslitning. Produktionsvärdet beräknas preliminärt öka med 2,6 % under år 2008. Direktersättningarna beräknas minska något. Kostnaderna för insatsförbrukning samt kapitalförslitning beräknas öka under 2008 jämfört med 2007.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning över inkomstutvecklingen i Sverige till EU:s statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1, som innehåller värden för år 2007 samt förändringar till år 2008 i volym, pris och värde uttryckt som index.

I mitten av februari planerar Eurostat att redovisa prognoser över utvecklingen av jordbrukets inkomster mellan åren 2007 och 2008. Indikator A, dvs. förändringen i real faktorinkomst per årsarbete, är det mått som brukar användas vid jämförelse mellan medlemsländerna. Med antaganden om en fortsatt nedgång av den totala arbetsinsatsen (-3,9 %) och en prisökning för bruttonationalprodukten med 0,3 %, kommer indikator A för Sverige att visa en nedgång med 1,3 %. Denna beräkning är naturligtvis mycket osäker och det slutliga utfallet kan komma att skilja sig avsevärt.

Innehåll

Tabeller	4
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde och kostnader inom jordbrukssektorn 2007 samt preliminär utveckling 2007-2008, index 2007=100	4
Fakta om statistiken	5
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Bra att veta	7
Annan statistik	7
Elektronisk publicering	7
In English	8
Summary	8
List of tables	8
List of terms	9

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde och kostnader inom jordbrukssektorn 2007 samt preliminär utveckling 2007-2008, index 2007=100

1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs 2007 and a second estimate for 2008, index 2007=100

Kod	EAA	Värde 2007 (milj. kr)	Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl.utsäde)	8 169	102,6	66,2	67,9
02	Industrigrödor	1 431	90,5	99,0	90,0
03	Foderväxter	5 699	101,7	113,3	115,2
04	Köks- och plantskoleväxter	2 973	95,7	101,9	97,5
05	Potatis	1 702	96,3	110,4	106,3
06	Frukt och bär	570	101,5	118,2	120,0
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	41	100,0	100,0	100,0
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	20 585	100,0	91,5	91,5
11	Djur	9 392	94,5	113,3	107,1
12	Animaliska produkter	10 641	110,2	108,4	119,4
13	Animalieproduktion (11+12)	20 033	102,9	110,5	113,6
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	40 618	101,4	101,0	102,4
15	Produktion av jordbrukstjänster	2 531	104,0	100,0	104,0
16	Jordbrukets produktion (14+15)	43 149	101,5	100,1	102,5
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	3 819	104,0	100,0	104,0
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	46 968	101,7	100,9	102,6
19	Total insatsförbrukning	33 287	104,2	102,5	106,9
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	13 681	95,7	96,5	92,4
21	Kapitalförslitning	7 783	100,0	101,0	101,0
22	Förädlingsvärde netto till baspris (20-21)	5 898	90,0	90,0	81,0
23	Löner och kollektiva avgifter	2 482	.	.	103,0
25	Övriga produktionssubventioner	9 020	.	.	104,4
26	Faktorinkomst (22+25)	14 918	.	.	95,2
27	Driftsöverskott netto (22-23+25)	12 436	.	.	93,6
28	Arrende- och hyreskostnader	1 814	.	.	104,0
29	Räntekostnader	2 714	.	.	101,1
30	Ränteintäkter	463	.	.	100,9
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	8 371	.	.	89,3
40	Total arbetsinsats (1000 årsverken) Prisförändring BNP	68,5 100,3	96,1 .

Anm. Volym- och prisindex beräknas inte för posterna med kod 23 – 40.

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar över värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EUs statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna i EAA avser både värden och volymer (dvs. värden i fasta priser) på inkomstsidan och för vissa poster på utgiftssidan. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 dec 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den s.k. sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom från skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling på friland (inkl. trädgårdsodling) eller under glas, husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget privat bruk), biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkts- eller kostnadsmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet ska all produktion/skörd värdesättas. Även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar under kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och baspris. EAA till baspris innefattar direktersättningar (subventioner), vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare uppdelas direktersättningar i pro-

dukt- resp. produktionsrelaterade direktersättningar. Produktionsrelaterade direktersättningar, såsom miljöstöd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser framkommer på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen
- + Värdet av animalieproduktionen
- + Intäkter från jordbrukstjänster
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter
- = *Totalt produktionsvärde*

- Kostnader för insatsvaror och tjänster
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris*

- Kapitalförslitning
- = *Förädlingsvärde netto till baspris*

- + Övriga produktionssubventioner
- = *Faktorinkomst*

- Löner och kollektiva avgifter
- = *Driftsöverskott netto*

- Arrende- och hyreskostnader
- Nettoräntekostnader
- = *Företagsinkomst*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre s.k. inkomstindikatorer.

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, slaktstatistik och bokföringsuppgifter. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt arrendekostnader och avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på aggregerade bokföringsuppgifter från omkring 11 000 företag. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Bra att veta

Annan statistik

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.sjv.se> under Statistik samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

The value of agricultural output is expected to increase by 2 % in 2008 compared to 2007. Crop output is expected to decrease by 8 % while animal output is expected to increase by 14 %.

The total harvest of cereals is expected to increase by 4 % compared with 2007 according to preliminary figures. The harvest of cereals is 5 % higher compared with the average of the last five years. The total area of all cereal crops increased by 10 % compared to the last year. The price of cereals is expected to decrease by 34 % in 2008.

The harvest of rape and turnip rape is expected to increase by 17 % compared to the last year, which is 30 % above the average for the last five years. The increase is mainly attributable to the more growing of autumn rape. The yield per hectare for autumn rape was rather high. The price of oil seeds is expected to increase by 3 %.

The average prices of pigs and cattle have increased by 13 % in 2008 according to preliminary figures. The prices of poultry has increased by 31 % 2008 compared to 2007.

The slaughtering of cattle decreased somewhat in 2008, while the slaughtering of pigs is expected to increase somewhat.

The quantity of milk delivered to wholesalers is expected to decrease somewhat in 2008. The price of milk is expected to increase somewhat in 2008 compared to 2007.

The output of the agricultural industry in basic prices is expected to increase by 2.6 % in 2008 compared to 2007. Crop output is expected to decrease somewhat while animal production is expected to increase somewhat. The decrease of cereals is substantial. Industrial crops and vegetables and horticultural products are also expected to decrease. In animal production, cattle, other animals and other animal products are about the same as last year. Sheep and goats decreases somewhat while other fields of animal production are expected to increase between 2 – 22 % in 2008.

The factor income of agriculture is expected to decrease by 4.8 % in 2008 compared to 2007. The factor income is calculated as the sum of production value and direct subsidies less the expenses of intermediate consumption and fixed capital consumption. The production value is expected to increase by 2.6 % in 2008. The direct subsidies are expected to decrease somewhat in 2008. Intermediate consumption and fixed capital consumption are expected to increase in 2008 compared to 2007.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs 2007 and a second estimate for 2008, index 2007=100	4

List of terms

Andra/Annan	Other
Animalieproduktion	Animal output
Animaliska produkter	Animal products
Arbetsinsats	Labour input
Arrende	Rent
Baspris	Basic price
Blommor och växter	Flowers and plants
Bnp	Gdp
Brutto	Gross
Bränslen och drivmedel	Fuels and propellants
Byggnader	Buildings
Djur	Animals
Djurfoder	Animal feed
Driftsöverskott	Operating surplus/Mixed income
Elektricitet	Electricity
Energi	Energy
Faktorinkomst	Factor income
Fjäderfä	Poultry
Foderväxter	Forage plants
Frukt och bär	Fruits
Får och getter	Sheep and goats
Färska	Fresh
Företagsinkomst	Entrepreneurial income
Förädlingsvärde	Value added
Handelsgödsel	Fertilizers and soil improvers
Havre	Oats
Hyreskostnader	Real estate rental charges
Hästar	Equines
Industrigrödor	Industrial crops
Icke-jordbruksaktiviteter	Non-agricultural activities
Insatsförbrukning	Intermediate consumption
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksproduktion	Agricultural output
Jordbrukssektorn	Agricultural 'Industry'
Jordbrukstjänster	Agricultural services
Jordbruksvaror	Agricultural goods
Kapitalförslitning	Fixed capital consumption
Kollektiva avgifter	Social security charges
Korn	Barley

Köksväxter	Vegetables
Löner	Compensation of employees
Maskiner och utrustning	Machinery and equipment
Mjök	Milk
Netto	Net
Nötkreatur	Cattle
Oljevaxter	Oil seeds
Plantskoleväxter	Horticultural products
Potatis	Potatoes
Prisförändring	Change in price
Produkter	Products
Produktion	Production/Output
Produktionssubventioner	Subsidies on production
Proteingrödor	Protein crops
Råg	Rye
Ränteintäkter	Interest recieved
Räntekostnader	Interest paid
Sekundära	Secondary
Sockerbetor	Sugar beet
Spannmål	Cereals
Svin	Pigs
Underhåll	Maintenance
Utsäde	Seeds
Vegetabilieproduktion	Crop output
Vegetabiliska produkter	Crop products
Vete	Wheat
Veterinärkostnader	Veterinary costs
Växter	Plants
Växtskyddsmedel	Plant protection products and pesticides
Årsverken	Annual working unit
Ägg	Eggs
Övriga	Other